GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 80. 19. Maia 1817.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Cesarz i Król, raczył Krzyżem kommandorskim Królewsko-Węgierskiego orderu S. Szczepana ozdobić swoiego rzeczywistego taynego Radcę i Prefekta C. K. Biblioteki dworskiey, JW. Hrabiego Ossolińskiego, a to w dowód swoiego naywyższego ukontentowania z iego wspaniałomyślnego założenia i uposażenia Biblioteki publiczney we Lwowie.

Okulista Galicyyski, Doktor Chladek, zaszczycony przez N. Pana (*iak z numeru 74go gazety naszey wiadomo*) złotym medalem, odebrał go d. 9. b. m. z rąk Radcy nadwornego, W. Krieg de Hochfelden, w sali obrad kraiowego Rządu Galicyyskiego, w obecności Radców rządowych, a na mianą przez rzeczonego Radce nadwornego stosowną do tey uroczystości mowę, w wyrazach nayczulszey wdzięczności odpowiedział.

P. Eichborn, Dziedzic Oleszkowa i Kielnikowa w Cyrkule Kołomeyskim, złożył w C. K. Urzędzie cyrkułowym 100 ZR. na poparcie dobroczynnych zamiarów szczepienia krowiey ospy, który to czyn chwalebny Rząd kraiowy ninieyszem publicznie ogłasza.

Kommissya Lwowskiego Instytutu Ubogich, składa publiczne podziękowanie Lwowskiemu Towarzystwu Strzelców za owe 1350 ZR. i iednego dukata w złocie, które ono (*iak z numeru 68go tey gazety wiadomo*) na wsparcie 10 naygodnieyszych i naybardziey potrzebnych rodzin przeznaczyło.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytaniia.

Drukarzowi tygodnika Kobbettowskiego (Cobbet) przysłano w środku zeszłego miesiąca Kwietnia buntownicze pisane uwiadomienie, z wezwaniem, aby kilka tysięcy exemplarzy onegoż kazał wydrukować. Do tego załączony był ieszcze od kogoś adres, gdzie exemplarze oddane bydź maią; taż sama osoba miała także koszta druku zapłacić. Powyższe uwiadomienie wzywało Lud, aby się w Niedzielę, d. 4. Maia o godz. 9tey 5ciu minutach zrana, znaydował z pikami w parafiialnych Kościołach swoich, punkt o godz. 10tey z Kościołów ustąpił i spokoynie do domu się rozszedł, a to, aby Rządowi dowieśdź, że Lud, nawet uzbroiony, zgromadzać się może bez naruszenia winnego prawom uszanowania. Za bardzo prosty środek robienia pik, podano zatknięcie na grubym kiju klingi nożowey. Drukarz wręczył to uwiadomienie Urzędnikom policyynym, którzy ie potem Sekretarzowi Stanu Spraw wewnętrznych (Lordowi Sidmouthowi) oddali.

Przyczyna przydaney teraz większey straży Napoleonowi Bonaparcie iest ta, iż (iak pisma publiczne Londyńskie donoszą) chciał umknąć z wyspy S. Heleny w pace od meblów. Gdy ten zamysł iego odkryto, rzadko kiedy teraz z domu swoiego wychodzi. Trzech żołnierzy z 53go pułku, co go pilnowali owey nocy, w którey zamysł tey ucieczki odkryto, odesłano do Anglii na okręcie Adament, który (*iakeśmy w przeszłym numerze gazety naszey donieśli*) iuż do Londynu zawinął.

Francya.

Tegoroczny Francuzki Kalendarz Stanu wyszedł iuż z druku w tym samym formacie i w takimże samym porządku, iak dawniey za panowania Cesarskiego, i po przywróceniu panowania Królewskiego. P. Testu iest ciągle wydawcą onegoż. (Almanach Royal, pour l'an 1817, preente a sa Majeste par Testu. Paris 1817. gr. 8. 950 S.) Materyałów do niego dostarczano ze strony Ministeriów, a całe dzieło po wyyściu z druku ieszcze raz przeglądano. Może więc znowu poczytanem bydź za urzędową statystykę osób do Rządu Królestwa Francuzkiego należących, i iest przeto koniecznie potrzebnem dla tych wszystkich, których sprawy Francuzkie interessnią. Wydawca daie naypierwey krótki wykaz, czyli nomenklaturę Królów i Królowych Francuzkich, od czasów Hugona Kapeta;

a potem w pierwszym głównym rozdziale wyszczególnienie wszystkich obecnie żyiących Xiążąt i Xiężniczek Domu Królewskiego. Ludwik XVIIIsty urodził się w Wersalu dnia 17go Listopada 1755go, nastąpił po Synowcu swoim Ludwiku XVIIstym dnia 8go Czerwca 1795. Brat iego Karol Filip (Monsieur) urodził się dnia 9go Października 1757, zaczyna przeto w przyszłey iesieni 60ty rok wieku swoiego. Obadwa Synowce iego, Ludwik Antoni Xiążę Angouleme, i Karol Ferdynand Xiążę Berry, urodzili się, a mianowicie pierwszy dnia 6go Sierpnia 1775go, drugi zaś dnia 24go Czerwca 1778go; obadwa są ieszcze bezdzietnymi. Po nich następuie Ludwik Filip Xiążę Orleans, urodzony dnia 6go Października 1773go, z obydwoma Synami swoimi Ferdynandem Ludwikiem Karolem Henrykiem Xięciem de Chartres, urodzonym w Palermo dnia 3go Września 1810go, i Ludwikiem Karolem Filipem Rafaelem Xięciem de Nemours, urodzonym dnia 25go Października 1814go, tudzież z trzema Córkami. Potem następuie Ludwik Józef Xiążę Condé, urodzony dnia 9go Sierpnia 1736go, i Syn iego Ludwik Henryk Józef Xiążę Bourbon, urodzony dnia 13go Kwietnia 1756. Daley umieszczone zwyczayne wiadomości jenealogiyne o Królach, Xiążętach i Xiężniczkach Domów Burbońskich w Hiszpanii i w Obu Sycyliiach, a potem innych Monarchów Europeyskich i Niemieckich w powszechności, i według alfabetycznego porządku Państw onychże. Rozdziały zaraz potem następuiące zawieraią spis wszystkich Ministrów Stanu Mocarstw Europeyskich i większych Niemieckich, tudzież akredytowanych przy Dworze Francuzkim Posłów zagranicznych, iako też Posłów Francuzkich przy zagranicznych Dworach zostaiących. Zagraniczni Posłowie w Paryżu są teraz następuiący, iako to: z Anglii, nadzwyczayny W. Poseł Kawaler Stuart; z Austryi, pełnomocny Minister Baron Vincent; z W. Xięstwa Badeńskiego, pełnomocny Minister P. Ferrete; z Bawaryi, Sprawuiący interessa P. Pictet de Rochemont; z Danii nadzwyczayny Poseł Jenerał Walterstorff; z Hiszpanii W. Poseł Hrabia Peralada; od Zjednoczonych Stanów Ameryki północney, pełnomocny Minister P. Albert Gallatin; z Hanzeatyckiego miasta Hamburga, Minister P. Abel; z Hannoweru, pełnomocny Minister Hrabia Grote; z Meklenburga-Szweryna Sprawuiący interessa P. Oerthling; z Parmy, Kawaler Poggi; z Niderlandów, pełnomocny Minister Baron Fagel; z Portugalii nadzwyczayny W. Poseł Margrabia Marialva; z Prus, pełnomocny Minister, Hrabia Golz; z Rossyi, pełnomocny Minister Jenerał Pozzo di Borgo; z Sardynii, W. Poseł Margrabia Alfieri de Sostegno; z Saxonii, pełnomocny Minister, Baron Uechtritz; z Saxonii-Weimarskiey-z Saxonii Gotha- i z Meklenburga Strelitz, Sprawuiący interessa P. Treitlinger; z Obu Sycylii, nadzwyczayny W. Poseł Xiążę Castelcicala; z Szwecyi i Norwegii, Sprawuiący interessa P. Signeul; z Szwaycaryi, Sprawuiący interessa P. Tschann; z Toskanii, Sprawuiący interessa Kawaler Karcher; z Turcyi, Sprawuiący interessa P. Manno; z Wirtembergu, Sprawuiący interessa P. Schwarz. — Jako Posłowie Francuzcy przy Dworach zagranicznych, wyznaczone są teraz osoby następuiące, iako to: przy Dworze Rzymskim, Hrabia Blacas d'Aulps, Poseł nadzwyczayny, z dwoma Sekretarzami Poselstwa, P. Augustynem Jordan i Margrabią Sommery; przy Dworze Hiszpańskim, Xiążę de Laval-Montmorency W. Poseł, z trzema Sekretarzami Poselstwa, Hrabią Agoult, Hrabią Marcieu, i P. Bellocy; przy Dworze Sycyliyskim, Xiążę de Narbonne-Pelet, W. Poseł, z iednym Sekretarzem Poselstwa Wice-Hrabią Panat; przy Dworze Angielskim, Margrabia Osmond W. Poseł, z trzema Sekretarzami Poselstwa, Hrabią Jerzym de Caraman, P. Verdet, i P. de la Passe; przy Dworze Austryackim, Hrabia Caraman W. Poseł, z trzema Sekretarzami Poselstwa, P. Artaud, P. Schwebel i P. Bois-le Comte; przy Dworze Bawarskim, Hrabia Lagarde, pełnomocny Minister z Sekretarzem Legacyi P. St. Mars; przy Dworze Badeńskim, pełnomocny Minister Hrabia Montlezun; przy Dworze Duńskim wakuie mieysce Posła, a P. Decabre iest tam Sekretarzem Legacyi; przy Rządzie Zjednoczonych Stanów Ameryki północney, P. Hyde de Neuville, pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi P. Roth; w Hamburgu i w innych miastach Anzeatyckich, P. Marandet, pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi P. Beaucours; w Hannowerze, Margrabia Latour-Maubourg pełnomocny Minister; przy Dworze Hesko-Darmsztadzkim Hrabia Fenelon-Solignac, Sprawuiący interessa; przy Dworze Portugalskim, Pułkownik Maler, Sprawuiący inseressa w Rio-de Janeiro; przy Dworze Nider-

landzkim Hrabia de Latour du Pin-Gouvernet pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi Hrabią Roger - Decaux; przy Dworze Pruskim, Margrabia Bonnay nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, z dwoma Sekretarzami Legacyi Hrabią Henrykiem Chastellux, i P. Pawłem Bourgoing; przy Dworze Rossyyskim, Hrabia Noailles, W. Poseł, z trzema Sekretarzami Poselstwa, Hrabią de la Moussaye, P. Galz-Malvirade, i P. Castillon de St. Victor; przy Dworze Sardynskim, Xiążę Dalberg W. Poseł, z dwoma Sekretarzami Poselstwa, Hrabią Gabriac, i P. Achillesem Rouen; przy Dworze Królewsko-Saskim, Hrabia Edward Dillon, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi P. Chasteau; przy Dworze Szwedzkim właśnie mieysce Posła, a Sekretarzem Legacyi iest P. Rumigny; w Szwaycaryi, Hrabia Augustyn Talleyrand, Minister przy Lidzę Szwaycarskiey, z Sekretarzem Legacyi P. Failly; przy Dworze Toskańskim, Kawaler Vernegues, Minister-Rezydent, z Sekretarzem Legacyi P. Fontenay; przy Dworze Tureckim, Margrabia Riviere W. Poseł, z trzema Sekretarzami Poselstwa, Wice-Hrabią Viella, Hrabią Beaurepaire, i Wice-Hrabią Marcellus, tudzież z Radcą Legacyi P. Deval; przy Dworze Wirtemberskim, Baron Montalembert, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi Wice-Hrabią Segur-Montaigne; w Frankfórcie nad Menem, Hrabia Reinhard, Radca Stanu i pełnomocny Minister, z Sekretarzem Legacyi P. Alleye.

Dziennik Francuzki Journal des Maires, a z niego Monitor, umieścili artykuł następuiący: „Jedna z gazet naszych umieszczaiąc wiadomość o posunięciu Cesarsko-Rossyyskiego Posła Pozzo di Borgo na stopień Jenerała Porucznika, pisała o wdzięczności, iaką zmnieyszenie woyska Francyę zaymuiącego Naród Francuzki przeymować powinno. Któryżby to Francuz nie dzielił tego uczucia? Jeżeli dobrodzieystwo samo przez się i z siebie iest wielkiem, iest ieszcze tem większem z powodów swoich. Szczęśliwe zjednoczenie umysłów Mocarzy sprzymierzonych, które ten krok doradziło, iest dla Francyi naymocnieyszą i nayszacownieyszą rękoymią nieprzerwaney trwałości systematu przyiaźni i życzliwości, którego się sprzymierzeni Mocarze dotychczas tak wiernie trzymali, a oraz dla całey Europy trwałą rękoymią pokoiu i stałego rzeczy porządku. Bezprzykładnem zjawieniem w dzieiach iest to przymierze Europeyskie, które wszystkie Państwa, żadnego nie zaczepiaiąc, broni; związek ten nie ma żadnych innych nieprzyiacioł, prócz nieprzyiacioł porządku, żadnego innego celu, prócz utrzymania tego wszystkiego, co z prawością tronu iest zgodnem, i co Xiędza St. Pierre marzenie (o wiecznym pokoiu) urzeczywiszczać się zdaie. Nie mniey atoli godnem uwagi iest także i to, że teraz na wszystkich tronach cnotliwi, równą miłością ludzkości i sprawiedliwości tchnący Monarchowie siedzą, i że szczęśliwy wybór, który zrobić umieli, nadarzył im Mężów do sprawowania interessów, którzy wykonywaniem ich prawdziwie monarchicznych zamiarów spokoynych nieustannie zatrudnieni, w tem pięknem powołaniu gorliwością się ubiegać staraią, a tym sposobem sobie naygruntownieysze prawa do wdzięczności Ludów i szacunku Monarchów iednaią. Dzieie będą kiedyś opowiadać, co Europa winną była takim Monarchom i takim Ministrom."

Prokurator Królewski badał już kilka razy zamkniętą w więzieniu Conciergerie Panią Regnault do St. Jean d'Angely. Głoszą, że ważna korrespondencya, którą znaleziono u osób chcących udać się do Ameryki bez paszportów, miała bydź powodem aresztowania tey Damy.

Zjednoczone Niderlandy.

Kilkunastu Officerów Francuzkich, którzy Francyę opuścili, przyiechało ostatnich dni Kwietnia do Bruxelii, zkąd zamyślaią udać się do powstańców Ameryki Hiszpańskiey.

N i e m c y.

Gazeta dworska Sztutgardzka umieściła poniższe dwa reskrypta Królewskie do zgromadzonych Stanów, pod dniem 1wszym Maia wydane:

I. Wilhelm etc. Mili Nam wierni! Na posiedzeniu Waszem z dnia 28. z. m. zawarowaliście sobie dalszą naradę nad reskryptem Naszym z dnia 27go z. m. Wyglądamy przeto skutku tey narady, a samo z siebie rozumie się, że aż do rozstrygnienia Naszego w tey mierze, ani się dalsze rosprawy względem Konstytucyi ciągnąć, a zatem także i posiedzenia odprawiać się nie mogą. Dan w Sztutgardzie, w tayney Radzie Królewskiey dnia 1. Maia 1817. Z rozkazu N. Króla Jegomości.

II. Wilhelm etc. Mili Nam Wierni!

Według wiadomości publicznych, było dnia wczorayszego podczas posiedzenia Stanów zbiegowisko w domu i przed domem stanowym, i popełniono także nieprzyzwoitości przeciwko poiedyńczym Współczłonkom Stanów. Jesteśmy przekonani, że na dostoieństwo i świętość powierzonego Wam przedmiotu pamiętni, wszystko łożyć będziecie na to, aby podobne, wolność zastępstwa Ludu narażaiące sceny uchylać, i przedsięwzięcia tego rodzaiu stale odpierać. Spodziewamy się przeto po Waszym obowiązku wierności, że Nam ile możności nayspieszniey podacie doniesienie o tem, co się w domu stanowym, gdzie policya na W. s iest żadną, ze strony osób, co tam wtargnęły, stało, co one zamierzały, i zgoła, co względem wczorayszego zdarzenia do wiadomości Waszey doszło, ażeby według tego dalsze badanie nakazać i przeciwko winowaycom według surowości praw postąpić. Gdyby zaś ta okoliczność na posiedzeniu dzisieyszem odkryć się nie mogła, macie tym końcem osobne posiedzenie zwołać. Dan w Sztutgardzie, w taynéy Radzie Królewskiey, dnia 1. Maia 1817. Z rozkazu Jego Królewskiey Mości.

Jak wielką iest nędza w Kraiu Wirtemberskim, widać z rapportu Wydziału, celem zmnieyszenia drożyzny zboża wyznaczonego, w którym się zawiera, co następuie: „Zboże i chleb, wygórowały do ceny, iaką ledwie bogacz płacić, a tańey ludzie średniego maiątku (ci zaś składaią przecież naywiększą część ludności) wydołać nie potrafią. Nawet i ziemniaki stały się artykułem zbytku. W wielu stronach Kraiu przyszło do tego, że iedyną potrawą mieszkańca są otręby w wodzie rozgotowane, rzadko tylko z suszoną łuszczką ziemniaczaną zmieszane; za szczęśliwego poczytuie się ten, którego ięcząca rodzina mizernem tem iadłem głod swóy uśmierzyć zdoła. Niektóre rodziny usiłuią iuż samą tylko wodą warzoną, trochę osoloną lub popieprzoną, życie swoie utrzymać. Bardzo często iedzą warzone siano, a zdechłe owce, których z powodu wilgotney paszy po sto padało, są dla zgłodziałych w naywyższym stopniu przyiemnemi. Nawet i wnętrzności tych zwierząt pożywaią łakomie, równie, iak i mięso ze zdechłych koni często iedzą. Dawniey iadano chleb owsiany; lecz nowy owies, dla znayduiącego się w nim tak zwanego szału, sprawia pieczony naymocnieysze affekcye nerwowe, i ma do ciała ludzkiego wpływ taki, iak trucizna, którą się w ilości do otrucia nie wystarczaiącey zażywa, etc. — Od początku tego roku wyniosło się z Kraiu Wirtemberskiego przeszło 12,000 ludzi.

Gazeta powszechna (Allgemeine Zeitung) umieściła poniższy artykuł z Hamburga, pod dniem 24. Kwietnia datowany: „Zakaz wprowadzenia rozmaitych artykułów w Szweeyi wydany, sprawił w miastach Anseatyckich nie nayprzyiemnieysze wrażenie. W naszym handlu panuie wciąż ieszcze dawna cisza. Nie brakuie wprawdzie na towarach, ani też na kupcach, to iest: na takich, którzyby ze wszech miar radzi kupowali, ale kupowali tylko za rękoymią papierową, którą nie ieden stały dom handlowy przyymować obawia się. Naywiększa część tuteyszych składów towarowych zapełnioną iest rękodzielnianemi towarami Angielskiemi; poiedyńcze domy bardzo prędko przyszły do wielkich bogactw przez więcey iak tani zakup w fabrykach Angielskich; tymczasem handel ten iest tylko cząstkowym, a zatem nie może mieć wpływu do pomyślności ogólney.“

Gazeta Lipska z dnia 28. Kwietnia, zawiera następuiącę odezwę do posiadaczy fabryk Niemieckich:

„Obecne położenie fabryk Niemieckich zasługuie na nayściśleyszy uwagę, gdyż bliskim i nieuchronnym zdaie się bydź ich zupełny upadek, ieżeli naydzielnieysze środki do ocalenia onychże bezzwłoki przedsięwziętemi nie będą. Końcem wspólnego i ostatecznego naradzenia się w tym przedmiocie, zapraszaią się ninieyszem wszyscy posiadacze fabryk w Niemczech, aby się w Poniedziałek, d. 28 Kwietnia o godz. 6tey wieczorem, w wielkiey sali Klassygowskiey kawiarni na drugiem piętrze znaydowali, i dawniey iuż obmyślane, a w biegu tego tygodnia dostatecznie przygotowane środki, do zupełnego skutku przywiedli.“

W Lipsku d. 26. Kwietnia 1817.

Królestwo Polskie.

JW. Tadeusz Matuszewic, uwolniony dla słabości zdrowia na własną swoią prośbę przez N. Cesarza i Króla Alexandra od urzędu Ministra Przychodów i Skarbu Krolestwa Polskiego, przyczem mu Monarcha ukontentowanie swoie za sprawowanie tegoż urzędu oświadczyć raczył.

W mieyscu Rad handlowych teraźnieyszych, ustanowione zostały wyrokiem Królewskim z dnia 30. Marca (11. Kwietnia) r. b. w Warszawie, w Kaliszu, w Płocku i Lublinie Izby handlowe i rękodzielnicze, a to końcem dźwignienia handlu i przemysłu w Królestwie Polskiem.